

Віталій Підлісний

канд. техн. наук, доцент

Яна Підлісна, Володимир Сірант

аспіранти

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ОБґРУНТУВАННЯ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО АГРОІНЖЕНЕРА

Педагогічні умови формування професійного потенціалу передбачають розгляд джерел і чинників проектування його змісту.

Об'єктивний характер формування потенціалу пов'язаний з метою освіти, в якій відображені потреби суспільства. Мета визначає зміст освіти і розвиток потенціалу.

З метою підвищення рівня професійного потенціалу майбутніх агроінженерів нами розроблено педагогічні умови його формування в процесі професійної підготовки, що представлені на рис. 1.

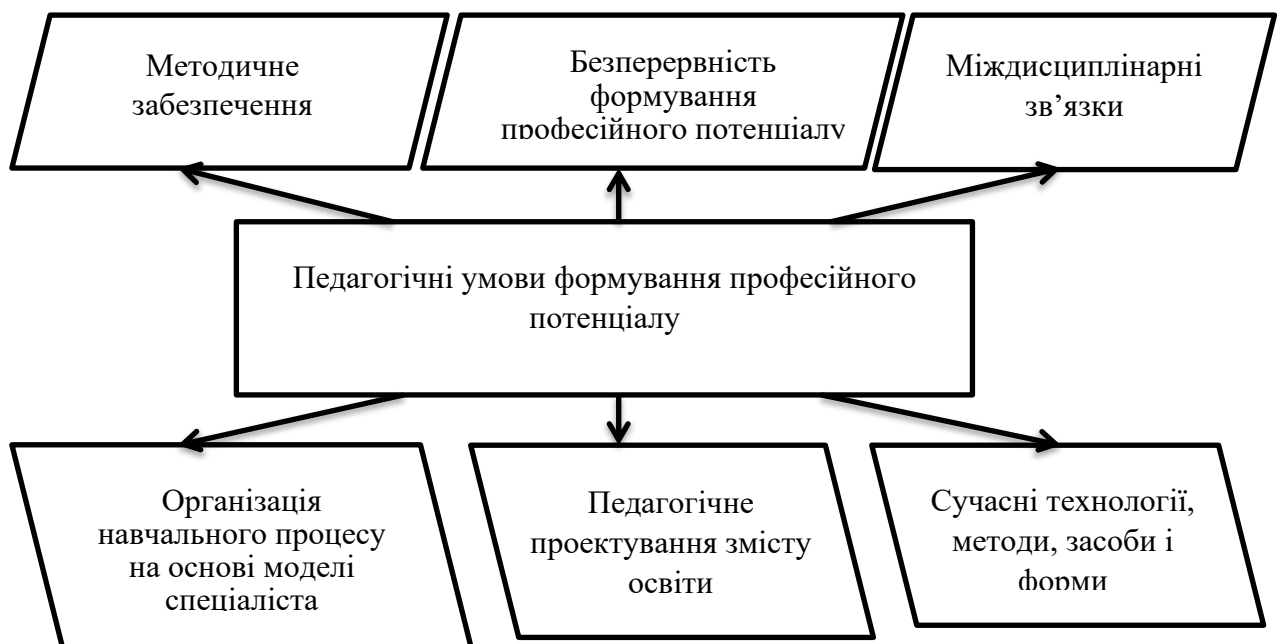

Рис. 1. Педагогічні умови формування професійного потенціалу

Професійний потенціал у закладі вищої освіти можна формувати тільки за організованого впливу з боку професорсько-викладацького складу. Викладачі, як і студенти, є суб'єктами цього процесу.

Для того, щоб неухильно підвищувати рівень професійного потенціалу, необхідний диференційований підхід до студентів з урахуванням їх вихідного рівня. Доцільно відповідне, активне прагнення студентів, бажання оволодіти спеціальними знаннями, способами діяльності, досвідом, що можливо при їх усвідомленості навчання. При розробці педагогічних умов формування професійного потенціалу була врахована специфіка професійної діяльності майбутніх агроінженерів, так як основою формування професійного потенціалу є педагогічне проектування змісту освіти, що і враховувалося нами при розробці методичного забезпечення навчального процесу.

Аналіз літератури показав, що поняття «джерела» можна розглядати в складі поняття «фактора», так як джерело змісту може розглядатися як фактор, що впливає на його конструювання. Тому фактори мають два види: «що впливають на зміст освіти, але не стають його джерелом і впливають на зміст освіти і стають його джерелом» [1,2,3].

Культура і соціальний досвід є факторами і джерелами формування змісту освіти. Вони визначають фактори підбору матеріалу, принципи проектування його у відповідну структуру.

Будучи засобом втілення цілей навчання, зміст повинен відображати як поточні, так і перспективні потреби суспільства, його освітні можливості.

Комплексний зміст освітнього матеріалу здійснюється з урахуванням конкретно історичних вимог. Зміст навчального процесу дає конкретну відповідь на питання: «Чому вчити підростаюче покоління?», «Які знання відібрати з усіх багатств?». Під змістом розуміється система його елементів, відібраних для вивчення в певному типі закладу вищої освіти. Тому, зміст соціального досвіду піддається періодичному педагогічному перегляду та відбирається за принципом його цінності і затребуваності для забезпечення суспільства в молодому поколінні

нової формації. При формуванні змісту освіти враховуються індивідуальні можливості, здібності особистості.

Побудова сучасного змісту освіти на теоретичному рівні передбачає наступне. Спочатку необхідно визначити загальний склад елементів соціального досвіду. Потім реалізується погляд на зміст освіти з позиції видів діяльності. Після цього аналізуються галузі діяльності, що становлять досвід суспільства.

Джерелом формування змісту виступають знання про закономірності засвоєння різних елементів змісту. Важливу роль при конкретному наповненні змісту професійного потенціалу відіграють методи навчання. Джерелами змісту, що постійно змінюються, вважаються засоби навчання в аспекті способів взаємодії студентів з ними. Окремим джерелом є організовані форми навчання. Особливого значення набувають у формуванні змісту освіти та потенціалу місцеві умови.

Факторами, що впливають на формування освіти і її потенціалу, прийнято вважати потреби суспільства, реальні можливості навчально-виховного процесу, середні та оптимальні можливості студентів, освітні потреби особистості. Слід відзначити, що чинники мають об'єктивний і суб'єктивний характер. При цьому об'єктивність відповідає потребам суспільства, змінам в науці та техніці. Політика та ідеологія суспільства, методологічні позиції вчених визначають їх суб'єктивність [1,3,4].

Зміст професійного потенціалу може бути реалізованим в рамках системного уявлення про його формування, яке має певні рівні.

На рівні загального теоретичного уявлення зміст професійного потенціалу розглядається як уявлення про склад (елементи), структуру (зв'язок між елементами) і функції.

Рівень навчального предмета визначає частини змісту, що мають специфічні функції в освіті. Склад і структура змісту навчального предмета визначаються специфікою функцій.

Рівень навчального матеріалу характеризується елементами складу змісту (знання, способи діяльності тощо), які входять в конкретний навчальний предмет.

Розглянуті рівні характеризують зміст професійного потенціалу з точки зору моделі соціального замовлення. Цей факт пояснюється прогнозуванням змісту, що необхідно здійснити в навчальному процесі закладу вищої освіти. При цьому, педагоги можуть коригувати проєктований зміст освіти відповідно до результатів засвоєного матеріалу і диференціювати навчальний матеріал в процесі його засвоєння різними групами студентів. Отже, процес формування змісту професійного потенціалу відбувається в системі описаних рівнів, кожен з яких реалізується поступово (спочатку попередній рівень, потім формується наступний).

Список використаних джерел

1. Дуганець В.І., Бендера В.І. Шляхи удосконалення системи підготовки педагогічних кадрів для навчальних закладів з професійної освіти. *Збірник наукових праць Національного аграрного університету “Механізації сільськогосподарського виробництва”*. Київ : НАУ, 2003. Т. XV. 428-432 с.
2. Ільченко А.А. Традиційні методи та форми організації самостійної роботи студентів-програмістів. *Нові технології навчання*. 2010, Вип. 61. С. 45-51.
3. Підлісний В. В., Семенов О. М., Сірант В. М. Методичні підходи для покращення самостійної роботи студентів з дисципліни «Використання техніки в АПК». *Професійно прикладні дидактики*. 2016. Вип.1. С. 131-138.
4. Підлісний В. В., Семенов О. М., Сірант В. М. Методичні підходи для покращення контролю знань студентів при вивченні спеціальних дисциплін. *Професійно прикладні дидактики*. 2017. Вип.4. 120-129.